

Programma

1. Wat is een vaststellingsovereenkomst?
2. Gebruik van vso bij einde van de ao: beëindigingsmodaliteiten
3. Wanneer is er overeenstemming?
4. Wat op te nemen in de beëindigingsovereenkomst
5. Enkele onderwerpen uitgelicht
6. Wilsgebreken in vso
7. Vragen?

2

1. Vaststellingsovereenkomst: wat is het?

- Art. 7: 900 BW: *Bij een vso binden partijen, ter **beëindiging** of ter **voorkoming** van **onzekerheid of geschil omtrent hetgeen tussen hen rechtens geldt**, zich jegens elkaar aan een vaststelling daarvan, bestemd om ook te gelden voor zover zij van de tevoren bestaande rechtstoestand mocht afwijken*
- Obligatoire overeenkomst ex art. 6:213 BW
- Of er sprake is van een vso is een vraag van uitleg van de overeenkomst
- Niet alleen de overeenkomst ter beëindiging van een geschil of onzekerheid maar ook de overeenkomst ter voorkoming daarvan wordt als een vso aangemerkt

SE

3

1. vaststellingsovereenkomst: vormvereisten?

- Er gelden voor de vaststellingsovereenkomst geen vormvereisten, maar...
- ... de totstandkoming van de vaststelling is gebonden aan de vereisten waaraan moet worden voldaan om de met de beslissing beoogde rechtstoestand, uitgaande van die waarvan zij mogelijk afwijkt, tot stand te brengen (7:901 BW).

SE

4

1. vaststellingsovereenkomst: dwingend recht

- Een vaststelling ter **beëindiging** van onzekerheid of geschil op vermogensrechtelijk gebied is ook geldig als zij in strijd mocht blijken met dwingend recht, tenzij zij tevens naar inhoud of strekking in strijd komt met de goede zeden of de openbare orde (7:902)
- Vaststellingen in het kader van een vaststellingsovereenkomst **ter voorkoming van** onzekerheid of geschil vallen buiten het bereik van dit artikel en kunnen dus volledig getoetst worden.

SE

5

1. vaststellingsovereenkomst: dwingend recht

- Hoge Raad, 9 januari 2015, JAR 2015/35, Heesen Yachts Builders BV
- *Weliswaar kan rechtsgeldig een vaststellingsovereenkomst worden gesloten ter voorkoming van een (toekomstig) geschil (art. 7:900 lid 1 BW), maar art. 7:902 BW brengt mee dat de vaststelling alleen dan in strijd mag komen met dwingend recht indien deze strekt ter beëindiging van een – reeds bestaand – geschil (en dus niet strekt ter voorkoming daarvan). Een andere opvatting zou het mogelijk maken bij een zodanige overeenkomst de werking van (semi-)dwingend recht op voorhand uit te sluiten en daarmee het (semi-)dwingende karakter daarvan op ontoelaatbare wijze te ondermijnen (vgl. Kamerstukken II 1991-1992, 17 779, nr. 8, p. 16 en Kamerstukken I 1992-1993, 17 779, nr. 95b, p. 3-4).*

SE

6

2. Setting the scene: beëindigingsmodaliteiten

- Voorvraag: gaat het om de beëindigingsovereenkomst (mogelijk een vso, 7:670b lid 1 BW) of een andere beëindigingsmodaliteit?
- Waarom relevant? De beëindigingsmodaliteit bepaalt het juridische kader
- Welke relevante beëindigingsmodaliteiten zijn er?
 - Beëindiging met wederzijds goedvinden;
 - Instemming werknemer met opzegging;
 - Opzegging door werknemer.

SE

7

2. Beëindiging met wederzijds goedvinden

- Schriftelijkheidseis ex art. 7:670b lid 1 BW
- Bedenktermijn ex art. 7:670b lid 2 BW
- Verder: vormvrij (bijv. geen opzegtermijn en/of transitievergoeding)
- En: geen redelijke grond vereist / geen opzegverbod van toepassing

SE

8

2. Instemming met opzegging

- Schriftelijkheidseis ex art. 7:671 lid 1 BW (berusten = instemmen);
- Bedenktermijn ex art. 7:671 lid 2 BW (terugwerkende kracht);
- Wél een opzegtermijn;
- Wél een transitievergoeding als art. 7:673 BW dat voorschrijft;
- Opzegverboden n.v.t. (art. 7:670a lid 2 sub a BW).

SE

9

2. Opzegging door werknemer

- Geen schriftelijkheidseis;
 - Maar wel duidelijk en ondubbelzinnig;
- Geen bedenktermijn;
- Opzegverboden n.v.t. (art. 7:670 BW is gekoppeld aan opzegging WG);
- Wél opzegtermijn van toepassing;
- Géén transitievergoeding verschuldigd (tenzij ernstig verwijtbaar handelen of nalaten WG);

SE

10

2. Opzegging of wederzijds goedvinden?

- Rb. Rotterdam 11 september 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:9296
 - Tekst e-mail: WG heeft gesproken met WN over voornemen te stoppen met de onderneming vanwege de slechte financiële situatie;
 - WG heeft bemiddeld bij indiensttreding bij andere partij;
 - WN is bij andere partij in dienst getreden;
 - Oordeel ktr: wederzijds goedvinden en geen opzegging.
 - Oordeel ktr: dat e.e.a. niet schriftelijk is overeengekomen doet hier niet aan af.

SE

11

2. Opzegging, instemming of wederzijds goedvinden

- Rb. Rotterdam 29 augustus 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:8030
 - Tekst brief I: mocht WN de waarschuwing over je functioneren niet ter harte nemen, dan kan dit gevolgen hebben voor het dienstverband;
 - Tekst brief II: We zijn genoodzaakt je contract te beëindigen vanwege aanhoudende prestatieproblemen;
 - Ktr: opzegging WG, omdat uit de brief duidelijk volgt dat het initiatief bij WG ligt en het een eenzijdige beslissing is.

SE

12

2. Opzegging, instemming of wederzijds goedvinden

- Rb. Rotterdam 29 augustus 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:8030
 - Ktr: geen wederzijds goedvinden. Dat WN spullen heeft gepakt, is vertrokken en op het moment zelf niet geprotesteerd heeft, brengt niet mee dat sprake is van een beëindiging met wederzijds goedvinden. Bovendien is een duidelijke en ondubbelzinnige verklaring van WN vereist waaruit volgt dat WN instemt met de beëindiging.
 - Ktr: geen opzegging met instemming, omdat WN niet schriftelijk heeft ingestemd.

SE

13

3. Wanneer is er overeenstemming over de vso?

- Schriftelijk:
 - Artikel 7:670b BW: een overeenkomst waarmee een arbeidsovereenkomst is beëindigd, is slechts geldig indien deze schriftelijk is aangegaan (art. 7:670b BW);
- Aanbod en aanvaarding:
 - Wilsvertrouwensleer ex art. 3:33 en 3:35 BW

SE

14

3. Schriftelijkheid (art. 7:670b BW)

- Dus: mondelinge overeenstemming onvoldoende voor een beëindigingsovereenkomst
 - Ktr. Utrecht 19 januari 2018, ECLI:NL:RBMNE:2018:172: gesprek tussen WN en WG over opheffing bedrijf en indiensttreding dochter WG. WN mondeling akkoord gegaan, maar was in de veronderstelling dat arbeidsvoorwaarden gelijk bleven. Ktr.: geen schriftelijke beëindigingsovereenkomst en dus niet voldaan aan art. 7:670b BW. Ook geen schriftelijk stuk waaruit instemming werknemer met opzegging schriftelijk volgt. Dus: arbeidsovereenkomst (toen) niet geëindigd.

SE

15

3. Schriftelijkheid (art. 7:670b BW)

- Ktr. Rotterdam 22 september 2023, ECLI:NL:RBROT:2023:8908. WG stelt dat arbeidsovereenkomst is geëindigd omdat partijen mondeling een VSO hebben gesloten. Ktr.: op basis van de wet kan dat alleen schriftelijk. Als het dus al klopt dat partijen overeenstemming hebben bereikt, dan is daardoor de overeenkomst niet geëindigd.
- Maar: zijn er andere vormen van beëindiging met wederzijds goedvinden dan een beëindigingsovereenkomst?
 - Hof Den Haag 17 december 2020, ECLI:NL:GHDHA:2020:2501. Ktr.: schriftelijkheid is geen totstandkomingsvereiste voor beëindiging met wederzijds goedvinden.

SE

16

3. Schriftelijkheid (art. 7:670b BW)

- Handtekening niet vereist
 - Ktr. Bergen op Zoom 31 juli 2023, ECLI:NL:RBZWB:2023:5566: gemachtigde WN: “graag hoor ik zo mogelijk nog vandaag of u op basis van het vorenstaande de VSO kunt uitwerken.” gemachtigde WG: akkoord met einddatum en VSO zal worden uitgewerkt. Ktr: met de e-mail van de gemachtigde van WN is het aanbod van WG om de arbeidsovereenkomst te beëindigen aanvaard.
 - Ktr. Rotterdam 30 april 2024, ECLI:NL:RBROT:2024:3952: WN gaat per mail ondubbelzinnig en zonder voorbehoud akkoord met de VSO. Handtekening niet langer een vereiste (in 2016 wel) , omdat het inmiddels vaste rechtspraak is dat er schriftelijk akkoord is als de gemachtigde van WN schriftelijk akkoord is.

SE

17

3. Wilsvertrouwensleer

- Wilsverklaringen die op elkaar aansluiten:
 - Aanbod en aanvaarding (art. 6:217 BW)
- Art. 3:33 BW: er moet sprake zijn van een wil (willen intreden van bepaald rechtsgevolg) en vervolgens van een openbaring (verklaring van die wil);
- Art. 3:35 BW: er moet een verklaring of gedraging door de ontvanger worden opgevat als rechtshandeling en de ontvanger mocht dat redelijkerwijs zo opvatten;
- Tenzij sprake is van een geestelijke stoornis (art. 3:34 BW).

SE

18

3. Wilsvertrouwensleer

- Ontbreken van wilsuiting WN ter beëindiging van de arbeidsovereenkomst maakt dat geen sprake is van een beëindigingsovereenkomst. Bijvoorbeeld:
 - Rb. Rotterdam 30 juni 2020, ECLI:NL:RBROT:2020:5782: brief met gespreksverslag van gesprek waarin WN zou hebben gezegd akkoord te gaan met beëindiging onvoldoende
 - Zie ook Rb. Rotterdam 21 mei 2021, ECLI:NL:RBROT:2021:5514;
 - Rb. Limburg 6 juni 2025, ECLI:NL:RBLIM:2025:5379: op verzoek WG sleutels in brievenbus gooien door WN met bevestiging door WN “je hebt vandaag je sleutels in de brievenbus” en “Sleutels liggen er in” onvoldoende.

SE

19

4. Wat op te nemen in de VSO

Wat op te nemen in de VSO:

- De partijen:
 - check of de persoon die de werkgever vertegenwoordigt daartoe daadwerkelijk bevoegd is;
- De considerans:
 - zorg dat de aanleiding voor het sluiten van de VSO feitelijk kloppend wordt omschreven en zorg dat e.e.a. aansluit bij de wet;
 - Check o.a. de cao, AVR, arbeidsovereenkomst, BPF;

SE

20

4. Wat op te nemen in de VSO

Wat op te nemen in de VSO:

- De einddatum:
 - De optie de einddatum naar voren te halen in ruil voor het “opplussen” van gemist salaris bij de beëindigingsvergoeding is bij vrijstelling van werk vaak financieel voordeliger voor WG omdat dan geen extra loonlasten (sociale premies en evt. pensioenpremie) moeten worden betaald;
- Wel of geen vrijstelling van werk;

SE

21

4. Wat op te nemen in de VSO

Wat op te nemen in de VSO:

- Bepaling over arbeidsongeschiktheid:
 - Uitsluiten dat WN zich ziekmeldt is niet mogelijk (is immers niet aan partijen). Opnemen dat WN ten tijde van ondertekening van de VSO arbeidsgeschikt is en er (verzuim)verplichtingen gelden als WN zich binnen vier weken na het eind van de aovk ziekmeldt wel.

SE

22

4. Wat op te nemen in de VSO

Wat op te nemen in de VSO:

- Beëindigingsvergoeding:
 - Geen transitievergoeding noemen om misverstanden te voorkomen.
 - Bruto bedrag opnemen.
 - Pas betalen wanneer ontbindingstermijn is verstreken.
- Andere financiële afspraken: vergoeding voor juridische kosten, outplacement en/of scholing:
 - Check fiscale (on)mogelijkheden (BTW en factuur op naam stellen van WG mag niet).
 - Pas betalen wanneer ontbindingstermijn is verstreken.

SE

23

4. Wat op te nemen in de VSO

Wat op te nemen in de VSO:

- Eindafrekening: vakantiedagen, eventuele leningen / studiekostenbedingen;
 - Benoem concreet het aantal vakantiedagen.
- Einde verzekeringen, personeelsregelingen en pensioen;
- Inleveren bedrijfseigendommen, documenten en bestanden;
 - Bij een lange periode van vrijstelling van werk: niet op de einddatum, maar bijv. binnen twee weken na ondertekening VSO.
 - Bij een leaseauto: check de onderliggende overeenkomst en maak afspraken over normaal gebruik.

SE

24

4. Wat op te nemen in de VSO

Wat op te nemen in de VSO:

- Concurrentiebeding;
- Andere bijzondere bedingen: geheimhoudingsbeding, intellectuele eigendomsbeding;
- Geheimhouding over VSO;
- Communicatie: geen negatieve uitslatingen, social media, juiste verspreiding van informatie over dienstverband met WG;
- Ontbindingstermijn;

SE

25

4. Wat op te nemen in de VSO

Wat op te nemen in de VSO:

- Getuigschrift en referenties:
 - Getuigschrift is wettelijke plicht (art. 7:656 lid 1 en 2 BW);
- Finale kwijting;
- Bepaling over WW:
 - Geef geen garantie. Ook als een VSO WW-proof is geformuleerd kan het zijn dat (toch) geen WW wordt toegekend. Dit hangt immers ook af van de persoonlijke situatie (bijvoorbeeld beschikbaarheid arbeidsmarkt).
- Status VSO en toepassing art. 7:900 t/m 7:906 BW.

SE

26

5. Enkele onderwerpen uitgelicht

- Concurrentiebeding
- Geheimhouding
- Ontbindingstermijn
- Finale kwijting

SE

27

5. Concurrentiebeding

- Diverse vormen: klassiek concurrentiebeding, relatiebeding (Hoge Raad 3 maart 2017, ECLI:NL:HR:2017:364) en anti-ronselbeding (Hof den Bosch 19 november 2019, ECLI:NL:GHSHE:2019:4227);
- Opties: in stand laten, schrappen of aanpassen;
- In geval van aanpassing: is artikel 7:653 lid 3 BW van toepassing? Zo ja, dan kan beding vernietigd worden als dit niet noodzakelijk is vanwege zwaarwegende bedrijfs- of dienstbelangen en/of als de werknemer hierdoor onbillijk wordt benadeeld in verhouding tot te beschermen belang van WG

SE

28

5. Concurrentiebeding

- Hof Arnhem-Leeuwarden 9 mei 2023, ECLI:NL:GHARL:2023:3896:
 - Art. 7:653 lid 3 BW (en niet het strengere art. 6:248/258 BW) is leidend omdat het om een contractuele inperking van een grondrecht gaat;
 - Maar: bij de belangenafweging van art. 7:653 lid 3 BW moet worden betrokken dat:
 - Het non-concurrentiebeding onderdeel is van een samenstel aan afgewogen afspraken in een VSO;
 - Partijen hierover hebben onderhandeld, deskundig zijn bijgestaan, over en weer voorstellen hebben uitgewisseld en uiteindelijk een uitputtende, allesomvattende regeling is getroffen.

SE

29

5. Concurrentiebeding

- Wat als je vergeet een bepaling op te nemen over het concurrentiebeding, terwijl er in de VSO een finale kwijting is overeengekomen?
 - Ktr. Utrecht 11 januari 2019, ECLI:NL:RBMNE:2019:210: Dan kan de werkgever zich niet meer op het concurrentiebeding beroepen.
 - Zo ook: Hof Amsterdam 28 april 2009, [ECLI:NL:GHAMS:2009:BJ2741](#).
 - Maar anders: Hof Arnhem-Leeuwarden 10 oktober 2017, [ECLI:NL:GHARL:2017:8778](#).

SE

30

5. Geheimhouding

- Beding dat ziet op geheimhouding t.a.v. de onderhandelingen over en/of de inhoud van de VSO;
- Let op uitzonderingen:
 - UWV;
 - Eventuele andere wettelijke verplichtingen;
 - Gemachtigden / familie;
 - Misstanden: art. 17h Wet bescherming klokkenluiders
 - Geheimhouding mag niet zien op (het melden of openbaar maken van) het vermoeden van een misstand.
 - Seksuele intimidatie?

SE

31

5 Wettelijke bedenktijd

- WN kan de beëindigingsovereenkomst schriftelijk binnen twee weken nadat de VSO is aangegaan ontbinden en hoeft hiervoor geen reden op te geven (art. 7:670b lid 2 BW);
- Wat als WG de ontbindingstermijn vergeet op te schrijven? Dan 3 weken (art. 7:670b lid 3 BW);
- Binnen 6 maanden kan slechts eenmaal een beroep worden gedaan op de ontbindingstermijn (art. 7:670b lid 4 BW);
- Ontbindingstermijn n.v.t. statutair bestuurder (art. 7:670b lid 5 BW).

SE

32

5. Wettelijke bedenkttermijn

- WG en gemachtigde WN komen vrijdag 31 oktober per mail een VSO overeen. De bedenkttermijn staat daarin schriftelijk vermeld. Maandag 3 november wordt de VSO ondertekend. Wat is de laatste dag dat WN de VSO kan ontbinden?
 - Donderdag 13 november? Vrijdag 14 november? Zaterdag 15 november? Zondag 17 november? Maandag 18 november?

SE

33

5. Finale kwijting

- Finale kwijting
 - Kwijtschelden in de zin van artikel 6:160 BW
- Uitleg via Haviltex
- Het wel of niet opnemen soms getoetst aan goed werkgeverschap (HR 21 januari 2022, [ECLI:NL:HR:2022:63](#), JAR 2022/52).
- Alomvattend of niet?
- Wisselende jurisprudentie:
 - Niet noemen optierechten, dus geen kwijtschelding (HR 12 oktober 2012, JAR 2012/292)

SE

34

5. Finale kwijting

- Wat valt er niet onder: schade WG veroorzaakt door frauduleus handelen WN waar WG pas ná het sluiten van de VSO achter komt (Hof Amsterdam 8 mei 2018, ECLI:NL:GHAMS:2018:1641);
- Wat valt er wel onder: transitievergoeding en schadevergoeding, terwijl de vaststellingsovereenkomst bedoeld was om te komen tot een beëindiging van de arbeidsovereenkomst en partijen uitgebreid van gedachten hebben gewisseld over de voorwaarden en uit het finale kwijtingsbeding volgt dat partijen hebben beoogd een algehele en finale regeling te treffen (Rb. Noord-Holland 1 november 2022, ECLI:NL:RBNHO:2022:10250).

SE

35

6. Wilsgebreken

- Soms wil wel gericht op bepaald rechtsgevolg maar vorming van de wil gebrekkig
- Dwaling (art. 6:228 BW)
 - Geven inlichtingen
 - Schenden spreekplicht
 - Wederzijdse dwaling
- Gevolgen: vernietigbaarheid

SI

36

6. Dwaling: VU/WN

- WN: ao van 1 februari 1984 – 1 juni 2012
 - 50plus jaar, adviseur
- Vanaf juli 2010: onvrede WG over functioneren, druk op WN, 'rug tegen muur';
- Overleg op initiatief WN, beëindigingsovereenkomst gesloten op 7 februari 2012, geen vergoeding, vrijstelling van werk;
- 2 april 2012: indienen adviesaanvraag bij OR, bedrijfssluiting, iedereen kantonrechtersformule met C=1, hetgeen gebeurt;
- WN beroept zich o.a. op dwaling: u had mij tijdens de onderhandelingen moeten informeren over as. reorganisatie.

SE

37

6. Dwaling: VU/WN

- Ktr. stelt vast dat op 1 februari 2012 Stuurgroep Meeting was met diverse scenario's, waarbij steeds de functie van WN zou verdwijnen;
- Dat had VU moeten melden, dus dwaling, dus vergoeding kantonrechtersformule;
- Hof Den Haag: geen spreekplicht VU, te vroeg stadium, spreken zou leiden tot onrust onder WNS, dus geen dwaling;
- Cassatie vanwege o.a. enkelvoudige comparitie, vernietiging;
- AG: het gaat erom of de VU eerlijk heeft gehandeld jegens WN, door hem akkoord te laten gaan met beëindigingsovereenkomst zonder vergoeding, op een moment dat zij wist dat hoe dan ook een reorganisatie zou plaatsvinden. Zorgplicht geschonden? Ja.

SE

38

6. Dwaling: VU/WN

- HR casseert op eenvoudige kamer, verwijzing naar hof A'dam;
- Hof Amsterdam 29 september 2020, ECLI:NL:GHAMS:2020:2561: Het moge zo zijn dat initiatief voor beëindigingsovereenkomst is uitgegaan van WN, maar tegen achtergrond van leeftijd WN en door hem gepercipieerde druk had VU zich zijn belangen meer moeten aantrekken;
- VU had moeten voorkomen dat WN zijn wil tot het sluiten van de beëindigingsovereenkomst zou bepalen op basis van onvolledig informatie;
- VU had hem ten minste in overweging moeten geven dat, vanwege toekomstige ontwikkelingen binnen VU, waarover nog geen mededelingen konden worden gedaan, WN op dat moment beter kon afzien van tekenen beëindigingsovereenkomst.

39

7. Vragen?

40

